МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Факультет природничих наук
Кафедра хімії середовища та хімічної освіти

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Охорона праці в галузі»

Рівень вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (природничі науки)»
Спеціальність «А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
Спеціалізація «Природничі науки»
Галузь знань «А Освіта»

м. Івано-Франківськ – 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань «А Освіта», спеціальності «А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)» за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (природничі науки)».

Розробник: Матківський Микола Петрович, кандидат технічних наук, доцент кафедри хімії середовища та хімічної освіти

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми _____ Тарас Т.М.

Схвалено на засіданні кафедри хімії середовища та хімічної освіти

протокол 1 від 26.08.2026

Завідувач кафедри _____ Тарас Т.М.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради факультету природничих наук

протокол 1 від 27.08.26

Голова науково-методичної ради _____ Атаманюк І.Д.

Затверджено

Директор / декан _____ Сафін В.Ю.

_____ року

1. Загальна інформація	
Назва навчальної дисципліни	Охорона праці в галузі
ПІБ	Матківський Микола Петрович
Контактний телефон викладача	0973778123
E-mail викладача	mykola.matkivskyi@cnu.edu.ua
Форма здобуття освіти	денна/заочна
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Обсяг навчальної дисципліни	денна — 3 кред. ECTS, 90 годин; заочна — 3 кред. ECTS, 90 годин
Курс (рік навчання)	1
Семестр	денна — 2; заочна — 2
Форма підсумкового контролю	залік
Мова навчання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Графік консультацій	понеділок 14-16

2. Передумови навчальної дисципліни

Базові поняття з безпеки життєдіяльності та охорони праці на рівні бакалавра

3. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення компоненту освітньої програми «Охорона праці в галузі» є:
правове забезпечення заходів щодо охорони праці фахівців в галузі освіти;
санітарно-гігієнічна характеристика обладнання та трудового процесу;
вимоги техніки безпеки та електробезпеки при освітнього обладнання;
вимоги вибухопожежної безпеки;
законодавчі вимоги до розслідування та обліку нещасних випадків.

4. Мета навчальної дисципліни

вивчення основ законодавства України з охорони праці і, на цій підставі, засвоєння комплексу законодавчих, адміністративних, інженерно–технічних та санітарно–гігієнічних заходів, що спрямовані на профілактику травматизму в закладах освіти, професійних отруєнь та інших негативних наслідків впливу шкідливих чинників освітнього середовища.

5. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність інтегрувати знання та розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі природничої освіти у широких або мультидисциплінарних контекстах під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур, характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу

Загальні компетентності

ЗК3. Здатність формувати в здобувачів освіти ціннісне ставлення до природи, науки, здоров'я людини, екологічної безпеки, сталого розвитку та відповідального використання природних ресурсів.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному та науковому просторі, здійснювати пошук, аналіз і критичне оцінювання інформації природничого змісту, оперувати нею в професійній педагогічній діяльності.

ЗК10. Здатність створювати безпечні та психологічно комфортні умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища під час проведення уроків, лабораторних і практичних робіт із природничих дисциплін.

Фахові (спеціальні) компетентності

ФК7. Здатність організовувати освітнє середовище, осередки навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти, забезпечувати безпечне проведення лабораторних, практичних і демонстраційних робіт із природничих дисциплін.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Збирати, систематизувати, критично аналізувати та використовувати інформацію для організації освітнього процесу з природничих наук.

ПРН 15. Розробляти та реалізовувати індивідуальні освітні траєкторії для осіб з особливими освітніми потребами, підтримувати інклюзивне навчання у складі команди супроводу або самостійно й забезпечувати рівний доступ до природничої освіти.

6. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	денна форма	заочна форма
лекції	16	6
практичні заняття / семінарські заняття	14	4
лабораторні заняття		
самостійна робота	60	80

Тема	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом
Законодавче поле та базові питання з курсу. Перелік необхідної документації в кабінетах хімії та фізики.	2	1	0	8	11	0	0	0	11	11
Засоби та обладнання кабінетів і STEM-лабораторій.	2	1	0	8	11	1	1	0	9	11
Хімічні реактиви в кабінетах та правила роботи з ними.	2	2	0	7	11	1	1	0	9	11
Санітарні вимоги безпеки (правила і норми) щодо освітнього середовища у ЗЗСО.	2	2	0	7	11	1	0	0	10	11
Виробнича санітарія та гігієна праці в освітніх приміщеннях.	2	2	0	7	11	1	0	0	10	11

Порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу.	2	2	0	8	12	1	1	0	10	12
Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій під час освітнього процесу.	2	2	0	7	11	0	0	0	11	11
Електро- та пожежна безпека в освітніх приміщеннях.	2	2	0	8	12	1	1	0	10	12
Разом	16	14		60	90	6	4		80	90

Поточний контроль

Тема заняття	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
Основні законодавчі та нормативні акти з охорони праці. Документація у кабінеті хімії та фізики з охорони праці. Обладнання та засоби навчання згідно переліку для навчальних кабінетів.	Усне опитування з тематики заняття та експрес тестування за матеріалами лекції №1-2 та самостійної роботи.	ПРН 4	A–F (100–1)
Зберігання хімічних реактивів та прекурсорів в закладах освіти та порядок їх придбання, зберігання і використання.	Опитування з тематики заняття та/або експрес тестування за матеріалами лекції та самостійної роботи.	ПРН 4	A–F (100–1)
Поняття про типовий паспорт освітнього закладу. Приписи до санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.	Усне опитування з тематики заняття та контрольне тестування за матеріалами лекції №1-4.	ПРН 4	A–F (100–1)
Основи гігієни праці та виробничої санітарії.Порядок проведення медичних оглядів працівників освіти. Засади санітарних норм до мікроклімату освітніх приміщень.	Опитування з тематики заняття та/або експрес тестування за матеріалами лекції, самостійної роботи та інформаційних ресурсів.	ПРН 4, ПРН 15	A–F (100–1)
Законодавчі вимоги порядку розслідування і обліку нещасних випадків, що сталися зі здобувачами освіти. Формування звітності про нещасні випадки з аналізом причин, що призвели до них.	Опитування з тематики заняття та/або експрес тестування за матеріалами лекції та самостійної роботи.	ПРН 4, ПРН 15	A–F (100–1)
Нормативні вимоги згідно порядку розслідування і обліку нещасних випадків з працівниками освітнього закладу. Формування звітності про нещасні випадки з аналізом причин, що призвели до них.	Опитування з тематики заняття та/або експрес тестування за матеріалами лекції та самостійної роботи.	ПРН 4, ПРН 15	A–F (100–1)

Можливі причини та особливості ураження електричним струмом. Вплив електрики на організм людини. Правила зберігання і використання пожежонебезпечних речовин.	Усне опитування з тематики заняття та контрольне тестування за матеріалами лекції №5-8.	ПРН 4, ПРН 15	A–F (100–1)
Самостійна робота			
Тематика самостійних робіт	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
Суть та розуміння основних законодавчих та нормативних актів. Документація кабінету хімії та фізики з охорони праці.	Робота з матеріалами лекції, літературою та інформаційними ресурсами. Підготовка до тестового контролю.	ПРН 4	A–F (100–1)
Засоби навчання та обладнання згідно переліку для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій, правила безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) фізики та хімії ЗЗСО.	Опрацювання матеріалів лекції, літератури та інформаційних ресурсів. Підготовка до тестового контролю.	ПРН 4	A–F (100–1)
Нормативні вимоги до зберігання хімічних реактивів та прекурсорів в закладах. Порядок придбання, зберігання і використання прекурсорів у наукових та навчальних цілях.	Робота з матеріалами лекції, інформаційними ресурсами та додатковою літературою. Підготовка до тестового контролю.	ПРН 4	A–F (100–1)
Типовий паспорт освітнього закладу. Вимоги санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.	Робота з матеріалами лекції, літературою та інформаційними ресурсами. Підготовка до тестового контролю за лекціями №1-4.	ПРН 4	A–F (100–1)
Базові поняття з виробничої санітарії та гігієни праці, порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій. Вимоги санітарних норм мікроклімату виробничих приміщень та дія шкідливих речовин.	Опрацювання матеріалів лекції, літератури та інформаційних ресурсів. Підготовка до тестового контролю.	ПРН 4, ПРН 15	A–F (100–1)
Нормативні вимоги порядку розслідування і обліку нещасних випадків з здобувачами освіти. Формування вмінь для складання звітності про нещасні випадки і аналіз причин, що призвели до них.	Робота з матеріалами лекції, інформаційними ресурсами та додатковою літературою. Підготовка до тестового контролю за лекціями №5-8.	ПРН 4, ПРН 15	A–F (100–1)

Законодавчі вимоги порядку розслідування і обліку нещасних випадків з працівниками освітнього закладу. Формування вмінь по складанню звітності про нещасні випадки і аналіз причин, що призвели до них.	Робота з матеріалами лекції, літературою та інформаційними ресурсами. Підготовка до тестового контролю.	ПРН 4, ПРН 15	A–F (100–1)
Засвоєння знань з особливостей ураження електричним струмом, видів електрики, місць використання, впливу електрики на організм людини. Вимоги до зберігання і використання пожежонебезпечних речовин.	Опрацювання матеріалів лекції, літератури та інформаційних ресурсів. Підготовка до тестового контролю.	ПРН 4, ПРН 15	A–F (100–1)

Індивідуальні завдання			
Тематика індивідуальних завдань	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень

7. Критерії оцінювання результатів навчання	
Форма підсумкового контролю	залік
Загальна система оцінювання	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf). Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою. Отриманий бал в електронному журналі автоматично перераховується у підсумкову оцінку з урахуванням ваги цього виду роботи (множиться на відповідний ваговий коефіцієнт).
Вага оцінювання форм поточного контролю	
лекції	
практичні / семінарські	30
лабораторні	
індивідуальне завдання	
контрольна робота	
самостійна робота	30
Вага оцінювання форми підсумкового контролю	
залік	40

Шкала оцінювання	
Рівень	Критерій

A (90–100)	Здобувач вищої освіти демонструє глибокі системні знання навчального матеріалу, вільно володіє понятійним апаратом, здатний самостійно аналізувати, узагальнювати та застосовувати отримані знання у стандартних і нестандартних ситуаціях.
B (80–89)	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу, впевнено застосовує основні теоретичні положення та допускає незначні неточності.
C (70–79)	Здобувач вищої освіти загалом правильно відтворює навчальний матеріал, володіє основними знаннями та навичками, але допускає окремі помилки у застосуванні.
D (60–69)	Здобувач вищої освіти володіє базовими знаннями навчального матеріалу, відповіді є неповними, наявні суттєві неточності та труднощі у практичному застосуванні.
E (50–59)	Здобувач вищої освіти демонструє мінімально достатній рівень знань, відтворює лише окремі положення навчального матеріалу та допускає значну кількість помилок.
FX (26–49)	Здобувач вищої освіти не засвоїв значну частину навчального матеріалу, допускає грубі помилки, але має можливість повторного складання підсумкового контролю.
F (1–25)	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, не здатний виконати основні завдання навчальної дисципліни та потребує повторного опанування освітнього компонента.

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf)
- Положення про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnolohij-shi.pdf)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).

9. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України “Про охорону праці”. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text.

2. Кодекс законів про працю України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text.

3. ПОЛОЖЕННЯ про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0100-18#Text

4. Бутиріна М. В. Охорона праці в галузі освіти : навч. посіб. для студентів пед. вищ. навч. закл. / М. В. Бутиріна. - Вид. 2-ге перероб і допов. - Слов'янськ : ДВНЗ "ДДПУ", 2021. - 223 с.

5. Охорона праці в галузі. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітнім рівнем "магістр" / А.І. Ткачук, С.М. Богомаз-Назарова, С.О. Кононенко. – Перевидання, доповнене та перероблене. – Кропивницький: ПП "Центр оперативної поліграфії "Авангард". – 2018. – 128 с.

6. Охорона праці в галузі освіти. Навчально-методичний посібник / Гаркушевський В.С., Іванчук А.В., Матвійчук А.Я. та ін. – Вінниця: 2023. – 147 с.

7. Охорона праці в галузі : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад.: Кравченко Л. В., Сусло Л. В. - Умань : Візаві, 2020. - 188 с.
Додаткова література
1. Охорона праці в галузі освіти: Навчально-методичний посібник / В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза. – Івано-Франківськ: НАІР, 2013. – 154 с.
2. Охорона праці в галузі освіти: навч.-метод. посіб. / Т.Ю. Єрічева, Н.А. Харченко – Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2017. – 93 с.
3. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький та ін. – К. :"Центр учбової літератури", 2017. – 322 с.
4. ДБН В.2.5-28-2006 "Природне і штучне освітлення".
5. Охорона праці в галузі: методичні вказівки до вивчення дисципліни та самостійної роботи для студентів для студентів денної та заочної форм навчання галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" і 07 "Управління та адміністрування" спеціальності: 051 Економіка (Економічна кібернетика), Економіка (Прикладна економіка), 073 Менеджмент (Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності) Матківський М.П., Борик В.В. Охорона праці в галузі: метод. рекомендації – Ів.-Франківськ: п-ць Голіней О. В., – 2023. – 54 с
6. Охорона праці в галузі: методичні вказівки до вивчення дисципліни та самостійної роботи для студентів денної форми навчання галузі знань 10 "Природничі науки" і 20 "Аграрні науки та продовольство" спеціальностей: 101 Екологія, 205 Лісове господарство. Борик В.В., Матківський М.П. Охорона праці в галузі: метод. рекомендації – Ів.-Франківськ: п-ць Голіней О. В., – 2023. – 50 с.
Додаткові електронні ресурси
1. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. ДСН 3.3.6.042-99. https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va042282-99#Text.

Викладач Матківський Микола Петрович, кандидат технічних наук, доцент кафедри хімії середовища та хімічної освіти